Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
11 mei 2023

Onze referentie
IenW/BSK-2023/99919

Opgesteld door
Hoofddirectie Bestuurlijke & Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling WIO

Beslistermijn
12 mei 2023

Bijlage(n)
9

Aan Minister

nota

Vervolgprocedure ontwerp-Uitvoeringsbesluit verordening hergebruik stedelijk afvalwater na negatief advies Raad van State

Aanleiding
De Afdeling advisering van de Raad van State heeft advies uitgebracht over het ontwerp-Uitvoeringsbesluit verordening hergebruik stedelijk afvalwater. Dit ontwerpbesluit is opgesteld ter uitvoering van een Europese verordening die op 26 juni 2023 van toepassing wordt. De Afdeling heeft daarbij aangegeven dat ze adviseert dit besluit niet te nemen, tenzij het is aangepast (dictum c). In vervolg op dit negatieve dictum is het besluit aangepast, opnieuw getoetst door de directie Wetgeving van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en is opnieuw behandeling in de ministerraad vereist.

Geadviseerd besluit
Indien akkoord wordt u verzocht:

I. te ondertekenen:
- het aanbiedingsformulier voor de ministerraad
- het nader rapport
- de nota van toelichting bij het ontwerpbesluit (het ontwerpbesluit zelf wordt pas ondertekend nadat de Koning zijn handtekening heeft gezet)
- een verklaring van contraseign
- de brieven aan de Eerste en Tweede Kamer waarmee het gepubliceerde besluit wordt voorgelegd in het kader van de nahangprocedure

II. Kennis te nemen van de bijgaande adviesnota voor de MR behandeling.

Spoedige ondertekening is wenselijk in verband met het van toepassing worden van de verordening op 26 juni 2023 en een verplichte nahangperiode van vier weken vanaf het moment van publicatie.

Kernpunten
<u>Advies Raad van State</u>
De Afdeling advisering heeft een tweetal opmerkingen gemaakt. De afdeling heeft daarbij aangegeven dat ze adviseert dit besluit niet te nemen, tenzij het is aangepast (dictum c). Voor een korte samenvatting van de inhoud van het ontwerpbesluit wordt verwezen naar de toelichting bij deze nota.

De eerste opmerking betreft een bepaling in het voorgelegde ontwerp dat aan een vergunning een voorschrift wordt verbonden dat een producent of leverancier van

teruggewonnen water kan aantonen dat het water volgens minimumeisen wordt gebruikt. De Afdeling meent dat de producent en leverancier niet medeverantwoordelijk kunnen zijn voor het eindgebruik van het water. Hoewel de bepaling was bedoeld als hulpmiddel, en niet de verantwoordelijkheid voor de eindgebruiker beoogde weg te nemen, is besloten de bepaling te schrappen. In plaats daarvan is in het ontwerpbesluit en de nota van toelichting verduidelijkt dat de eindgebruiker verantwoordelijk is de gebruikseisen, zoals opgenomen in een risicobeheerplan dat door de EU verordening is voorgeschreven, na te leven. In het ontwerpbesluit is daarnaast het verbod opgenomen teruggewonnen water op te slaan, te distribueren en te gebruiken in strijd met het risicobeheerplan.

Een alternatieve oplossing zou zijn geweest om de vergunningplicht, die nu enkel voor de producent en leverancier geldt, uit te breiden. Hier is niet voor gekozen. Toezicht en handhaving op de algemene regels voor de eindgebruikers is goed mogelijk. En een extra vergunningplicht voor gebruikers leidt tot meer administratieve lasten en extra afstemming tussen de vergunningplichten.

De tweede opmerking van de Afdeling advisering betreft de aanwijzing van gebieden waarin het niet passend is teruggewonnen afvalwater voor landbouwirrigatie te gebruiken. De Afdeling acht het vanuit het oogpunt van rechtszekerheid belangrijk om aan te geven of gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid gebieden aan te wijzen en als dat het geval is, aan te geven welke gebieden dat zijn. Op het moment van aanbieden van het ontwerpbesluit en bijbehorende toelichting was nog niet duidelijk of er gebieden zouden worden aangewezen. Inmiddels is die duidelijkheid er wel.
In de ontwerp-Uitvoerings*regeling* verordening hergebruik stedelijk afvalwater is opgenomen dat het in waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden niet is toegestaan om water voor landbouwirrigatie te hergebruiken. De nota van toelichting bij het ontwerpbesluit is op dit punt aangevuld. De ontwerp-Uitvoeringsregeling waarin de daadwerkelijke aanwijzing plaatsvindt, heeft u recent gezien en akkoord gegeven op start van de internetconsultatie. Deze zal ook op 26 juni 2023 in werking (moeten) treden.

<u>Verdere procedure/planning</u>
Als u akkoord gaat met de geadviseerde besluiten zal het aangepaste ontwerpbesluit met nota van toelichting eerst aan de ministerraad worden gezonden. Bij aanvaarding door de ministerraad zal het besluit ter vaststelling worden voorgelegd aan de Koning. In de regel wordt u daarna verzocht om de handtekening van de Koning te voorzien van een contraseign. In dit geval wordt u echter gevraagd een verklaring van contraseign te ondertekenen. Daarmee verklaart u dat u het besluit zult contrasigneren nadat de Koning deze heeft getekend. De procedure kan dan snel vervolgd worden. Het besluit wordt op een later moment alsnog aan u ter contrasignering voorgelegd.
Het besluit treedt niet eerder in werking dan vier weken na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin deze is geplaatst (nahang). Op 26 juni 2023 wordt de verordening van toepassing en zou het besluit in werking (moeten) treden. Een niet tijdige effectuering kan leiden tot een ingebrekestelling, het is daarom van belang dat het besluit op of zo kort mogelijk na 26 juni 2023 in werking treedt.

Krachtenveld
Op 23 februari 2023 is er overleg geweest met het IPO, VEWIN, UvW en IenW over de aanwijzing van gebieden waarin het niet toegestaan is teruggewonnen

water te hergebruiken. De VEWIN zou graag zien dat ook de Aanvullende Strategische watervoorraden (ASV) voor drinkwaterproductie worden uitgesloten, de UvW wil geen gebieden bij voorbaat uitsluiten maar alles via vergunningverlening laten verlopen, het IPO vindt het logisch om voorlopig drinkwatergebieden en grondwaterbeschermingsgebieden uit te sluiten. Naar aanleiding van het overleg is besloten waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden aan te wijzen.
Het Ministerie van LNV is akkoord met het aanwijzen van deze gebieden. Een evaluatie van de aanwijzing vindt over drie jaar plaats. Op 18 april is het IPO akkoord gegaan met de voorgestelde wijzigingen aan het ontwerpbesluit. Het gewijzigde ontwerpbesluit met bijbehorende toelichting is voorgelegd aan het Ministerie van BZK, omdat het ontwerpbesluit ook de regelgeving onder de Omgevingswet wijzigt. Zij zijn eveneens akkoord met de aanpassingen. Het besluit is tot slot opnieuw ter toetsing aangeboden aan de directie Wetgeving van het Ministerie van JenV. Zij hebben 2 mei aangegeven akkoord te zijn.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Aanbiedingsformulier ministerraad	Aanbiedingsformulier ministerraad
2	Nader rapport	Reactie op het advies van de Raad van State
3	Uitvoeringsbesluit verordening hergebruik stedelijk afvalwater (versie ná advies RvS)	Ontwerpbesluit met bijbehorende nota van toelichting zoals dat is gewijzigd nav het advies van de Raad van State
4	Uitvoeringsbesluit verordening hergebruik stedelijk afvalwater (versie voor advies RvS)	Ontwerpbesluit met bijbehorende nota van toelichting zoals deze aan de Raad van State is aangeboden
5	Advies Raad van State	
6	Brief aan Eerste Kamer	Toezending van het besluit aan de Eerste Kamer in verband met de verplichting opgenomen in artikel 21.6, vijfde lid, van de Wet milieubeheer (nahang).
7	Brief aan Tweede Kamer	Toezending van het besluit aan de Tweede Kamer in verband met de verplichting opgenomen in artikel 21.6, vijfde lid, van de Wet milieubeheer (nahang).
8	Verklaring van contraseign	
9	Adviesnota ministerraad	Adviesnota voor behandeling in de ministerraad

Toelichting

Datum
11 mei 2023

Onze referentie
IenW/BSK-2023/99919

Opgesteld door
Hoofddirectie Bestuurlijke & Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling WIO

Aan
Minister

Bijlage(n)
9

Samenvatting inhoud ontwerpbesluit

Het ontwerpbesluit stelt regels ter uitvoering van Verordening (EU) nr. 2020/741 van het Europees Parlement en de Raad inzake minimumeisen voor hergebruik van water (verder: verordening). De verordening stelt regels aan het gebruik van stedelijk afvalwater dat na een aanvullende zuiveringsstap wordt gebruikt op landbouwgronden.

De verordening bevat rechtstreeks werkende regels, zoals minimumeisen waaraan het gezuiverde water moet voldoen. Daarnaast bevat de verordening een tweetal kerninstrumenten die met elkaar samenhangen: een vergunningplicht en een risicobeheerplan. Alle verantwoordelijke partijen (dus ook eindgebruikers) zijn betrokken bij het opstellen van een risicobeheerplan. Het risicobeheerplan vormt daarna de basis voor de vergunning voor de producent of leverancier van het gezuiverde water.

Gedeputeerde staten zijn het bevoegd gezag voor de vergunningaanvraag en voor het toezicht en handhaving van de eisen van de verordening.